

Розділ 1
Музичне мистецтво в нашому
житті

Урок 8

Тема. Аранжування
поліфонічних творів

Вхід до класу

під мелодію токати Й. С. Баха

- *Чи впізнали ви, який інструмент звучав?*

Це – ОРГАН

Музичний інструмент групи клавішно-духових інструментів.

Звук в органі створюється завдяки нагнітання повітря в труби різного діаметра, довжини, матеріалу. Гра на органі здійснюється за участю обох рук та ніг органіста, з допомогою (або без) асистента. У розпорядженні органіста є один або декілька мануалів (клавіатур для рук) та педаль (клавіатура для ніг).

Це кафедральний собор в Милані, в якому є великий органний зал

Саме сьогодні ми слухатимемо чудову музику Й.С. Баха

Цікаві факти з біографії Й.С. Баха

кого-нибудь из
Бахов!

Музичне сприймання

Й.С. Бах. Токата і фуга ре-мінор (*орган*)

Ото ж, запрошуюю вас в органний зал насолодитися чудовою музикою

П Р О М О
ПРОМІНЬ

www.promo-promin.com

Музичне сприймання

Й.С. Бах. Токата і фуга ре-мінор у виконанні В.Мей (*електроскрипка*)

Проаналізуйте музичні твори

1. Порівняйте композицію у різних виконаннях.
Чим вони подібні та чим відрізняються?
2. Охарактеризуйте засоби музичної виразності та мелодії композицій.
3. У чому особливість звучання органа?
4. Чи вдалося, на вашу думку, скрипачці передати характер авторської композиції?
5. Розкажіть про свої враження від прослуханої музики.

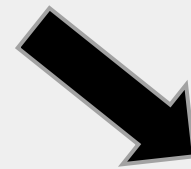
Бесіда про поліфонічний твір

Токата (прелюдія) і fuga ре-мінор — твір, написаний Й.С. Бахом у Веймарі. Композитор виконав його під час випробовування великого органа в соборі м. Кассель. Особливістю цього малого поліфонічного циклу є безперервність розвитку музичного матеріалу (без перерви між токатою та фугою). Композиція складається з трьох частин: токати, фуги та коди. Остання, перегукуючись із токатою, утворює тематичну арку. Ще однією особливістю музики Й.С. Баха є застосування поліфонії.

Види багатоголосся в музиці

Поліфонія

Гомофонія

Музичний словничок

Поліфонія (від грец. *poly* — багато і *phone* — звук) — вид багатоголосся, у якому окремі мелодії мають самостійне значення і самостійний інтонаційно-ритмічний розвиток, зберігаючи рівноправність голосів.

Гомофонія (від грец. однозвучний, однорідний) — у найпоширенішому значенні — багатоголосний склад музики, в якому один із голосів є головним, а інші лише супроводжують його; властивий композиторській музиці Європи в XVII-XIX століттях.

Робота з репродукцією картини А.Боссе «Музиканти»

*- Уявіть,
що ці музиканти
виконують
поліфонічний твір,
та розкажіть про
це.*

Фізкультхвилинка

Поспівка

Вправи для розвитку музичного слуху та голосу
(під фортепіано за вибором вчителя)

Робота над піснею

- Хто нагадає мелодію пісні?
- Демонстрація першого куплету вчителем.
- Виконання першого куплету пісні учнями а капела.
- Розучування другого і третього куплетів.
- Виконання пісні під супровід фортепіано.
- Виконання пісні, використовуючи шумові інструменти.

Виконання пісні «Куди зника дитинство» (караоке)

Узагальнення вивченого матеріалу.

Рефлексія

- Як називається вид багатоголосся, у якому окремі мелодії мають самостійне значення і самостійний інтонаційно-ритмічний розвиток, зберігаючи рівноправність голосів?
- Як називається багатоголосний склад музики, в якому один із голосів є головним, а інші лише супроводжують його?
- Які цікаві факти з біографії Й.С. Баха ви запам'ятали?

Вихід з класу
під мелодію токати Й. С. Баха

